

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 65 L

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i utlendingsloven
(saksbehandlingsregler for kollektiv
beskyttelse)

Innhold

1	Proposisjonens hovedinnhold	5	6.2	Forslaget om endringer i utlendingsloven § 94	10
2	Bakgrunnen for forslaget	6	6.3	Andre innspill	11
2.1	Ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse	6	7	Departementets vurdering	11
2.2	Høringen	6	7.1	Forslag til endring i utlendingsloven § 34 – unntak fra klageadgangen	11
3	Gjeldende rett	7	7.2	Forslag til endring i utlendingsloven § 94 – mulig adgang til å arbeide inntil asylsøknaden er avgjort	13
3.1	Ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse	7	8	Økonomiske og administrative konsekvenser	14
3.2	UDIs praksis i saker om forlengelse av kollektiv beskyttelse	8	9	Merknader til bestemmelsene i lovforslaget	15
3.3	Retten til å klage etter forvaltningsloven	8			
3.4	Om adgangen til å arbeide inntil asylsøknaden er avgjort	9			
4	Grunnloven og internasjonale forpliktelser	9		Forslag til lov om endringer i utlendingsloven (saksbehandlingsregler for kollektiv beskyttelse)	16
5	Forslaget i høringsnotatet	9			
6	Høringsinstansenes syn	10			
6.1	Forslaget om endringer i utlendingsloven § 34	10			

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 65 L

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i utlendingsloven (saksbehandlingsregler for kollektiv beskyttelse)

*Tilråding fra Justis- og beredskapsdepartementet 27. mars 2026,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Justis- og beredskapsdepartementet legger med dette frem forslag til endringer i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven).

Departementet foreslår å gjøre endringer i utlendingsloven § 34 (om kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon) og § 94 (om søkerens rettsstilling under asylsaksbehandlingen).

For det første foreslår departementet at det ikke skal være adgang til å klage over vedtak om avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34. Denne klageretten er ikke nødvendig for å ivareta utlendingens rettssikkerhet og eventuelle beskyttelsesbehov, og den gjør saksgangen unødig komplisert og ressurskrevende. En utlending som får avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse kan kreve å få sin opprinnelige asylsøknad individuelt behandlet etter utlendingsloven § 28, og det foreslås ikke endringer i retten til å klage over et avslagsvedtak etter de ordinære reglene. Dersom en utlending ikke lenger kan få sin opprinnelige asylsøknad gjenopptatt, fordi søknaden har vært berostilt i over fem år og utlendingen ikke har ønsket å gjenoppta denne, vil utlendingen ha mulighet til å søke

om beskyttelse på nytt. Det samme gjelder dersom en utlending har fått oppholdstillatelse som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34, og ordningen med kollektiv beskyttelse bortfaller før utlendingen har fått permanent oppholdstillatelse.

For det andre foreslår departementet en endring i utlendingsloven § 94, som åpner for at utlendinger som har hatt kollektiv beskyttelse og går over i asylsøkersporet, *kan* gis rett til å arbeide inntil asylsøknaden er avgjort. I dag kan denne gruppen ikke gis rett til å arbeide, med mindre det er høy sannsynlighet for at søkeren vil få innvilget asylsøknaden. Forslaget er ment å sikre tilstrekkelig fleksibilitet i regelverket. Når ordningen med kollektiv beskyttelse bortfaller kan det være hensiktsmessig at retten til arbeid ikke bortfaller i det asylsøknaden tas til behandling, uavhengig av sannsynlig utfall av asylsaken.

Formålet med begge forslagene er å legge til rette for en mer effektiv saksbehandling, særlig dersom det gjøres endringer i ordningen med kollektiv beskyttelse for personer fordrevet fra Ukraina etter utlendingsforskriften § 7-5 a. Endringene er imidlertid generelle og vil gjelde for alle fremtidige massefluktsituasjoner.

2 Bakgrunnen for forslaget

2.1 Ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse

Ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse er en beredskapsordning for situasjoner der det kommer svært mange asylsøkere til Norge i løpet av kort tid, og der det antas at beskyttelsesbehovet er midlertidig. Formålet med ordningen er å sikre at utlendingsforvaltningen kan ta imot og behandle asylsøknader raskt og effektivt.

I mars 2022 besluttet Kongen i statsråd å iverksette en ordning med midlertidig kollektiv beskyttelse for personer fordrevet fra Ukraina, jf. utlendingsforskriften § 7-5 a. Siden Russlands fullskala invasjon av Ukraina i mars 2022 har over 107 000 fordrevne fra Ukraina søkt om beskyttelse i Norge, og p.t. har rundt 85 000 personer opphold i Norge på grunnlag av kollektiv beskyttelse. Det historisk høye antallet søknader og tillatelser har aktualisert behovet for å klargjøre hvilke saksbehandlingsregler som skal gjelde for denne gruppen.

Når ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina bortfaller eller gradvis avvikles, vil det kunne innebære behandling av et stort antall berostilte asylsøknader. Også i dag blir enkelte oppholdstillatelser på grunnlag av kollektiv beskyttelse tilbakekalt eller nektet fornyet, noe som har synliggjort utfordringer ved overgangen til individuell asylsaksbehandling.

2.2 Høringen

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 18. desember 2025 *forslag til endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften – saksbehandlingsregler for kollektiv beskyttelse mv.* på høring. Høringsfristen var 30. januar 2026. Høringsnotatet ble sendt til følgende instanser:

Alle departementene

Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV)
Barneombudet
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)
Datatilsynet
Direktoratet for Arbeidstilsynet
Domstolsadministrasjonen
Helsedirektoratet
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI)
Likestillings- og diskrimineringsombudet

Nasjonalt ID-senter
Norad
Politidirektoratet (POD)
Politiets Sikkerhetstjeneste (PST)
Regjeringsadvokaten
Riksadvokaten
Statens sivilrettsforvaltning
Språkrådet
Statsforvalterne
Utlendingsdirektoratet (UDI)
Utlendingsnemnda (UNE)

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)
Sivilombudet

Advokatforeningen
Akademikerne
Amnesty International Norge
Antirasistisk Senter
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Bispedømmene (11 stykker)
Caritas Norge
Den norske dommerforening
Den norske kirke – Kirkerådet

DROF – Driftsoperatørforum
Fagforbundet
Faglig forum for kommunalt flyktningarbeid
Flyktninghjelpen
For Fangers Pårørende (FFP)
Helsingforskomiteen
Hovedorganisasjonen Virke
Human Rights Service (HRS)
Islamsk Råd
Juridisk Rådgivning for Kvinner (JURK)
Juss-Buss
Jussformidlingen
Kirkens Bymisjon
Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS)
Kontoret for fri rettshjelp
Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)
KUN Senter for kunnskap og likestilling
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
Mennesker i Limbo
MiRA Ressursenter for innvandrere og flyktningkvinner
Norges Juristforbund
Norges politilederlag
Norsk Folkehjelp
Norsk Innvandrerrforum
Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)

Norsk Tjenestemannslag (NTL)
 Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)
 Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD)
 Politiets Fellesforbund
 Politijuristene
 PRESS – Redd Barna Ungdom
 Redd Barna
 Rettferdighet i asylpolitikken (RIA)
 Rettspolitisk forening
 Røde Kors
 Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
 Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)
 Seniorsaken
 Stiftelsen barnas rettigheter
 UNHCR Stockholm
 Unio – Hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede
 Vergeforeningen Følgesvennen
 Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

Departementet har mottatt høringsuttalelser med realitetsmerknader fra:

Akershus fylkeskommune
 Arbeids- og velferdsdirektoratet
 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
 Politidirektoratet (POD) vedlagt uttalelser fra
 Politiets utlendingsenhet (PU) og
 Øst politidistrikt
 Utlendingsdirektoratet
 Utlendingsnemnda
 Advokatforeningen
 Amnesty International Norge
 Jussformidlingen
 Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)
 RVTS Midt – Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging
 Bro UA Norge
 Livet vil vinne
 Nordic Club UA
 Norge – Åpent Hjerte
 ReGround Forening
 UNHCR Representation for the Nordic and Baltic Countries
 Ukrainisk minoritetsforening i Norge

1 044 privatpersoner

Følgende instanser har svart at de ikke avgir uttalelse i saken eller at de ikke har merknader til forslaget:

Forsvarsdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Domstoladministrasjonen
 Språkrådet

Ukrainsk råd

136 privatpersoner

Hovedsynspunktene i høringsuttalelsene gjengis i proposisjonen her under omtalen av de respektive forslagene. Høringsuttalelsene er tilgjengelige på regjeringens nettsider. Som følge av et svært høyt antall høringsuttalelser fra privatpersoner, der svært mange oppgir taushetsbelagte personopplysninger som er unntatt offentlighet etter offentlighetsloven § 13, er kun et representativt utvalg publisert på regjeringens nettsider.

3 Gjeldende rett

3.1 Ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse

Dersom det foreligger en massefluksituasjon, kan en søknad om beskyttelse behandles etter en forenklet prosedyre som er regulert i utlendingsloven § 34. Ordningen innebærer et unntak fra utgangspunktet om at en asylsøknad skal vurderes individuelt, da den åpner for å gi beskyttelse etter en gruppevurdering. Hensynet bak de særlige reglene om forenklet asylsaksbehandling i § 34 er behovet for effektivitet i en situasjon hvor det kommer svært mange asylsøkere fra samme område på kort tid, og hvor beskyttelsesbehovet antas å være midlertidig.

Det er Kongen i statsråd som beslutter om en ordning med midlertidig kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34 skal iverksettes og når den skal bortfalle. Når Kongen i statsråd har besluttet å iverksette en slik ordning, er det utlendingsmyndighetene som beslutter om asylsøknaden skal vurderes kollektivt eller individuelt. Beslutningen er ikke å anse som et enkeltvedtak og kan ikke påklages. Tillatelsen kan forlenges i maksimalt fem år fra det tidspunktet utlendingen første gang fikk oppholdstillatelse. Deretter kan det gis en oppholdstillatelse som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse, så fremt ordningen fortsatt består.

Utlendinger som gis midlertidig kollektiv beskyttelse underlegges en forenklet saksbehandlingsprosedyre, der det ikke gjennomføres asylintervju og ikke tas stilling til utlendingens indivi-

duelle beskyttelsesbehov. Terskelen for å gi kollektiv beskyttelse er lavere enn terskelen for individuell beskyttelse etter utlendingsloven § 28.

Dersom en utlending gis midlertidig kollektiv beskyttelse, stilles den opprinnelige asylsøknaden i bero. Så lenge saken ikke vurderes individuelt etter utlendingsloven § 28, utløses heller ikke rettigheter eller plikter eller særlige prosessuelle regler som knytter seg til individuell behandling av asylsøknaden. Utlendingen har rett til å få asylsøknaden gjenopptatt når ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse er bortfalt eller det er gått fem år siden hen første gang fikk tillatelse. Tilsvarende vil gjelde dersom utlendingen ikke får fornyet eller forlenget den kollektive beskyttelsen. Vilklårene for fornyelse og forlengelse fastsettes i forbindelse med at Kongen i statsråd iverksetter en ordning med kollektiv beskyttelse. Asylsøknaden vil da bli behandlet etter utlendingsloven § 28, og rettigheter og plikter knyttet til § 28 gjeninntre.

Dersom en tillatelse om midlertidig kollektiv beskyttelse ikke lenger kan fornyes eller forlenges, og søkeren ikke har rett til flyktningstatus etter en individuell vurdering etter utlendingsloven § 28, skal det vurderes om utlendingen kan gis oppholdstillatelse etter § 38. Slik tillatelse kan gis dersom utlendingen har en særlig tilknytning til Norge, eller det foreligger sterke menneskelige hensyn som tilsier at søkeren får bli værende i Norge.

For fordrevne fra Ukraina er det fastsatt i utlendingsforskriften § 7-5 a femte ledd at utlendinger med midlertidig kollektiv beskyttelse har rett til fortsatt opphold i ett år fra utløpet av tillatelsen (forlengelse). Etter gjeldende forskrift kan oppholdstillatelsen forlenges fire ganger. Retten til forlengelse følger direkte av forskriften, og utlendingen trenger ikke å fremsette søknad for å få tillatelsen forlenget. UDI trenger ikke å fatte vedtak om forlengelse i den enkelte sak; tillatelsene forlenges automatisk og på kollektivt grunnlag når de utløper.

Dersom det er grunnlag for å nekte forlengelse av midlertidig kollektiv beskyttelse etter utlendingsforskriften § 7-5 a fjerde og sjette ledd og UDI treffer et avslagsvedtak, har departementet i instruks fra 23. januar 2023 (GI-1/2023 – *Ikrafttredelse av endringer i utlendingsforskriften § 7-5 a – forlengelse av midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina*) lagt til grunn at vedtaket kan påklages.

3.2 UDIs praksis i saker om forlengelse av kollektiv beskyttelse

Per 13. februar 2026 har UDI fattet om lag 15 500 avslag på forlengelse av midlertidig kollektiv beskyttelse for personer fordrevet fra Ukraina. Hovedårsaken til at det gis avslag er at søkeren har meldt utflytting eller antas å ha flyttet fra Norge, og ikke oppfyller vilkåret om at hen må ha oppholdt seg i Norge minst seks måneder i en tillatelsesperiode på ett år, jf. utlendingsloven § 60 femte ledd. I om lag 1 000 saker er det gitt avslag pga. at søkeren har fått annen oppholdstillatelse i Norge eller har dobbelt statsborgerskap (71 saker), jf. utlendingsforskriften § 7-5 a sjette og syvende ledd. Om lag 460 søkere (ca. 3 prosent) har klaget over avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse. Det lave antallet klager skyldes trolig at søkeren har meldt utflytting eller antas å ha flyttet fra Norge, noe som også er hovedårsaken til avslag på forlengelse.

Etter forvaltningsloven § 29 er fristen for å klage 3 uker fra det tidspunktet søkeren er underrettet om vedtaket. Dersom det er gitt avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse som følge av at søkeren ikke har oppholdt seg i Norge, vil UDI i forbindelse med klagebehandlingen vurdere lengden på utenlandsoppholdet i tillatelsesperioden og omgjøre vedtaket dersom hen har oppholdt seg i utlandet i mindre enn seks måneder, jf. utlendingsforskriften § 10-19 a. UDI kan også omgjøre vedtaket uten klage etter forvaltningsloven § 35, f.eks. dersom UDI får nye opplysninger om at søkeren likevel befinner seg i Norge.

3.3 Retten til å klage etter forvaltningsloven

Hovedregelen i statsforvaltningen er at vedtak påklages til nærmeste overordnede forvaltningsorgan, jf. forvaltningsloven § 28. Klageretten etter forvaltningsloven § 28 første ledd gjelder enkeltvedtak, og gjeldende klageordning gir klagerett i én instans, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd. I utlendingsforvaltningen er det Utlendingsnemnda (UNE) som behandler klager over vedtak truffet i førsteinstans av UDI.

Det følger av forvaltningsloven § 28 første ledd at «en part eller annen med rettslig klageinteresse» har klagerett. Bestemmelsen er utformet etter mønster av den nå opphevede tvistemålslovens bestemmelse om hvem som kan reise sivil sak for domstolene, se lov 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål § 54 og Ot. prp. nr. 38. (1964-65) side 99. Søksmålsvilkårene

for sivile saker er senere omformulert i tvisteloven §§ 1-3 og 1-4, og forvaltningslovens regler om rettslig klageinteresse tolkes i lys av disse bestemmelsene.

Den som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder, er part i saken med rett til å klage over vedtaket, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd, jf. § 2 første ledd bokstav e. Også andre med «rettslig klageinteresse» har klagerett etter § 28 første ledd.

I forvaltningsloven §§ 29 til 34 gis det regler om klagefrist, når klagen må være fremsatt, oversitting av klagefristen, hva en klage må inneholde, saksforberedelsen i en klagesak og klageinstansens kompetanse.

I juni 2025 vedtok Stortinget ny forvaltningslov, jf. lov 20. juni 2025 nr. 81 om saksbehandlingen i offentlig forvaltning. I den nye loven videreføres i all hovedsak reglene om klage. Loven har ikke trådt i kraft.

Det fremgår av utlendingsloven § 80 at forvaltningsloven gjelder, med mindre annet er bestemt i eller i medhold av lov. I flere bestemmelser i utlendingsloven er det gjort unntak fra forvaltningsloven kapittel IV til VI om saksforberedelse, vedtak og klage, bl.a. om adgangen til å gi oppholdstillatelse under søknadsbehandlingen (§ 57) og om rett til å ta arbeid inntil asylsøknaden er avgjort (§ 94).

3.4 Om adgangen til å arbeide inntil asylsøknaden er avgjort

Utlendingsloven § 94 regulerer asylsøkeres rettstilling under behandlingen av asylsøknaden. En søker kan gis rett til å ta arbeid inntil søknaden er avgjort. Det er flere vilkår som må være oppfylt – ett av disse er at det er gjennomført asylintervju av søkeren. Bestemmelsen er en «kan-bestemmelse» og UDIs beslutning kan ikke påklages, jf. § 94 femte ledd.

Det kan gjøres unntak fra kravet om gjennomført asylintervju dersom det er høy sannsynlighet for at søkeren vil få beskyttelse etter utlendingsloven § 28. I så fall kan det gis en midlertidig tillatelse til å ta arbeid inntil seks måneder. I forarbeidene er det uttalt at innvilgelsesprosenten bør være på over 80 prosent, se Prop. 149 L (2016–2017) pkt. 3.6. Tillatelsen kan fornyes så lenge vilkårene for dette er til stede, jf. utlendingsforskriften § 17-25 første ledd. En anmodning om tillatelse til å ta arbeid fremsettes for politiet, jf. utlendingsforskriften § 17-27 første ledd.

Det gjennomføres ikke asylintervju av personer som gis kollektiv beskyttelse, da disse

sakene behandles etter en forenklet prosedyre, se pkt. 3.1.

4 Grunnloven og internasjonale forpliktelser

Grunnlovens rettighetsvern ble utvidet i 2014 ved innføringen av et nytt kapittel E om menneskerettigheter. Grunnloven gir ingen regulering av asyl eller innvandring til riket og gir heller ikke utlendinger krav på bestemte former for opphold i Norge. Forbudet mot tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff i Grunnloven § 93 annet ledd innebærer imidlertid et absolutt forbud mot å returnere personer til et land der de står i en reell risiko for å bli utsatt for slik behandling. Bestemmelsen har sine internasjonale forbilder i Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 2 og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 7.

Etter Grunnloven § 95 første ledd har enhver rett til å få sin sak avgjort av en uavhengig og upartisk domstol innen rimelig tid. Retten til et effektivt rettsmiddel følger også av EMK artikkel 13 og SP artikkel 2 nr. 3, som fastsetter at enhver i utgangspunktet har krav på et effektivt rettsmiddel for å få prøvd sine rettigheter etter konvensjonene. Det følger av tolkningspraksis at slike rettsikkerhetsgarantier til en viss grad kan begrenses under visse vilkår.

En rekke av de øvrige bestemmelsene i Grunnloven kapittel E vil også representere skranker på utlendingsrettens område fordi rettighetene i utgangspunktet gjelder alle – også utlendinger – som oppholder seg i Norge. Dette vil i første rekke dreie seg om følgende bestemmelser: Legalitetsprinsippet (§ 113), diskrimineringsforbudet (§ 98), forbudet mot tilbakevirkende lover (§ 97), retten til privat- og familieliv (§ 102), barns særskilte rettigheter (§ 104), bevegelsesfriheten (§ 106) og retten til utdanning (§ 109).

Rettighetsbestemmelsene i Grunnloven skal tolkes i lys av de internasjonale konvensjonene, jf. Rt-2015-93 avsnitt 57.

5 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslår i høringsnotatet 18. desember 2025 at det ikke lenger skal være adgang til å klage over et vedtak om avslag på kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34. En person som får avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse kan kreve å få sin opprinnelige asyl-

søknad individuelt behandlet, jf. utlendingsloven § 28, og det foreslås *ikke* endringer i retten til å klage over et avslagsvedtak etter de ordinære reglene.

Departementet foreslår også en endring i utlendingsloven § 94, som innebærer at personer som har hatt kollektiv beskyttelse og går over i asylsøkersporet, *kan* gis rett til å arbeide inntil asylsøknaden er avgjort.

Videre foreslår departementet å fastsette i utlendingsforskriften § 17-2 at UDI kan unnlate å gjennomføre asylintervju dersom landinformasjon og UDIs praksis tilsier at det er høy sannsynlighet for at asylsøknaden vil bli avslått. Forslaget er ikke en del av denne lovproposisjonen og vil følges opp av departementet i en egen prosess.

6 Høringsinstansenes syn

6.1 Forslaget om endringer i utlendingsloven § 34

Et flertall av de som har uttalt seg om forslaget støtter at det ikke skal være adgang til å klage over vedtak om avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse i utlendingsloven § 34.

Utlendingsdirektoratet (UDI) mener forslaget vil bidra til en mer effektiv saksbehandling, og at den enkeltes rettssikkerhet vil bli ivarettatt ved at søkeren kan be om å få gjenopptatt sin opprinnelige asylsøknad. UDI peker på at dersom ordningen med kollektiv beskyttelse ikke bortfaller etter fem år, og personer som har hatt kollektiv beskyttelse i fem år gis en ny oppholdstillatelse som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse, vil disse ikke ha rett til å klage. UDI bemerker at denne gruppen ikke kan kreve å få sin opprinnelige asylsøknad gjenopptatt etter utlendingsloven § 34 annet ledd.

Politiets utlendingsenhet (PU) støtter forslaget og er enig i at det vil bidra til at regelverket blir mer forutsigbart og tydelig. PU bemerker imidlertid at en effektiv behandling av saker om kollektiv beskyttelse forutsetter løsninger for at hele porteføljen kan behandles effektivt. PU viser til at en avvikling av kollektiv beskyttelse kombinert med at potensielt svært mange vil opprettholde sin individuelle asylsøknad, vil utgjøre et så stort oppdrag for utlendingsforvaltningen at det er nødvendig med en bred og helhetlig vurdering av hvordan dette skal håndteres.

Jussformidlingen opplever saksbehandlingstiden i UDI som svært lang og at det er tyngende for de som venter på svar. Jussformidlingen er

enig med departementet i at en klageadgang antakelig ikke har vesentlig betydning ved avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse, og at effektivitetshensyn taler for å fjerne klageadgangen.

Livet vil vinne, ReGround Forening, Norge – Åpent Hjerte og et flertall privatpersoner støtter forslaget og viser til at ordningen med kollektiv beskyttelse er midlertidig. Noen privatpersoner ønsker juridisk rådgivning ved avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse.

Amnesty International støtter ikke forslaget og mener det ikke er tilstrekkelig at søkeren kan kreve å få gjenopptatt sin opprinnelige asylsøknad og ha rett til å klage over et avslagsvedtak i den forbindelse. *Akershus fylkeskommune – flerkulturelt råd* peker på at muligheten til å bli hørt vil bli redusert.

Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) støtter ikke forslaget og mener det bør være adgang til å klage over et avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse så lenge ordningen med kollektiv beskyttelse består. NOAS peker på at et avslag kan bero på uriktige opplysninger, f.eks. knyttet til hvorvidt søkeren befinner seg i Norge. Selv om forvaltningen kan omgjøre uriktige vedtak på eget initiativ etter forvaltningsloven § 35, er NOAS sitt syn at søkeren vil ha en sterkere rettsstilling ved at klageretten opprettholdes. NOAS ber departementet sørge for at det etableres mekanismer som sikrer at individer ikke lider rettstap på grunnlag av feil eller misforståelser.

Av de privatpersonene som ikke støtter forslaget, er det mange som uttrykker bekymring for at forslaget vil kunne svekke rettsikkerheten til den enkelte.

6.2 Forslaget om endringer i utlendingsloven § 94

Blant de høringsinstansene og privatpersonene som har uttalt seg om forslaget, er det bred støtte til å åpne for at personer som har hatt kollektiv beskyttelse og som får en asylsøknad individuelt behandlet etter utlendingsloven § 28, kan gis rett til å arbeide inntil asylsøknaden er avgjort, selv om det ikke er gjennomført asylintervju.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) bemerker at forslaget vil komme både søkerne og kommunene til gode. Det vil kunne sikre at den enkelte har mulighet til å forsørge seg selv og ikke behøver sosialhjelp fra kommunen. UDI mener forslaget vil sikre fleksibilitet i regelverket. *Advokatforeningen* og *NOAS* mener at forslaget vil ha en positiv samfunnsøkonomisk effekt. *Amnesty International* fremhever at det er tale om en

gruppe som allerede har hatt oppholdstillatelse i Norge og allerede kan være i jobb.

Politiets utlendingsenhet (PU) peker på at forslaget vil kunne få store konsekvenser for returarbeidet, og at det å gi rett til å arbeide i påvente av svar på asylsøknaden vil kunne føre til at flere vil be om en individuell vurdering av asylsøknaden. Øst politidistrikt fremhever at det bør legges til rette for automatisert saksbehandling i størst mulig grad. Utvikling av en slik automatiseringsløsning vil nødvendigvis ha en kostnad, men må ses i sammenheng med at også andre søkergrupper potensielt vil kunne automatiseres. Videre bør det ses på om en slik tillatelse kan løpe til endelig avslag i asylsaken, eventuelt at også fornyelsen kan automatiseres. Øst politidistrikt mener at det av ressurs hensyn er hensiktsmessig at spørsmålet om midlertidig arbeidstillatelse avgjøres på kollektivt grunnlag for denne gruppen.

De privatpersonene som har uttalt seg om forslaget er takknemlige for at de eventuelt kan gis mulighet til å arbeide i påvente av saksbehandlingen.

6.3 Andre innspill

Departementet har mottatt svært mange høringsuttalelser som ikke direkte berører lovforslagene som fremmes i denne proposisjonen, i hovedsak fra privatpersoner. Disse vil derfor ikke bli vurdert nærmere i denne forbindelse. Høringsuttalelsene omhandler i stor grad adgangen til å kunne få oppholdstillatelse i Norge når ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina bortfaller.

UNHCR Representation for the Nordic and Baltic Countries oppfordrer norske myndigheter til å vurdere andre overgangsordninger for denne gruppen enn overgang til det ordinære asylsporet. UNHCR viser til at mange fordrevne fra Ukraina har oppholdt seg i Norge i flere år og er integrert i det norske samfunnet. *Ukrainsk minoritetsforening i Norge* mener at det bør legges til rette for overgangsordninger for personer som kan vise til stabil arbeidsdeltakelse, selvforsørgelse, norsk kunnskaper og barns tilknytning til skole og barnehage. *Nordic Club UA* mener det bør legges til rette for overgangsordninger for næringsdrivende. *Bro UA Norge* påpeker at integrering gjennom utdanning og arbeidsdeltakelse tar flere år.

Livet vil vinne og svært mange privatpersoner ber om at den oppholdstiden som den enkelte har opparbeidet i Norge under midlertidig kollektiv beskyttelse kan telle med som botid ved søknad om permanent oppholdstillatelse. Mange privat-

personer mener det bør tas særskilt hensyn til barns tilknytning og behov for stabilitet.

Svært mange privatpersoner uttrykker et ønske om å fortsette livet i Norge. Mange deler sine personlige historier, som at de har lært seg norsk, tar utdanning eller er i arbeid og er selvforsørget. Mange har også barn som er integrert i det norske samfunnet gjennom skole og barnehage. Flere viser til at de har lagt ned betydelig arbeid for å lykkes med integreringen i Norge. Mange fremhever at usikkerheten knyttet til videre oppholdsstatus i Norge fører til stress og er psykisk belastende. Mange uttrykker bekymring for at flere områder i Ukraina defineres som trygge i asylrettslig forstand, og de mener at disse områdene ikke er trygge å returnere til. Noen etterspør en gradvis avvikling av ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse basert på sikkerhetssituasjonen i Ukraina, og de peker på at det vil være behov for informasjon og veiledning når ordningen avvikles.

Departementet har også mottatt høringsuttalelser til forslaget om endringer i utlendingsforskriften § 17-2, om i hvilke tilfeller UDI kan unnlate å gjennomføre asylintervju. Departementet har merket seg høringsuttalelsene.

7 Departementets vurdering

7.1 Forslag til endring i utlendingsloven § 34 – unntak fra klageadgangen

Departementet opprettholder forslaget om at bestemmelsene i forvaltningsloven §§ 28 til 34 om klage ikke skal gjelde for vedtak om kollektiv beskyttelse, herunder fornyelse eller forlengelse av tillatelsen, jf. utlendingsloven § 34 annet ledd.

I dag har asylsøkeren ikke adgang til å klage over at hen ikke får kollektiv beskyttelse i utgangspunktet, men det er lagt til grunn at hen kan klage over vedtak om avslag på fornyelse eller forlengelse av tillatelsen. Departementet mener at ordningens særskilte og midlertidige karakter taler for at det ikke bør være en slik klageadgang, og at det derfor bør fastsettes unntak fra forvaltningslovens regler om klage.

Forslaget innebærer at det verken vil være adgang til å klage over at det ikke gis kollektiv beskyttelse i utgangspunktet (som i dag), eller at utlendingen nektes fornyelse eller forlengelse av den kollektive beskyttelsen. Departementet presiserer at utlendingen kan kreve å få sin asylsøknad gjenopptatt når adgangen til å gi kollektiv beskyttelse er bortfalt (for den enkelte eller ordningen i

sin helhet) eller det har gått fem år siden utlendingen første gang fikk tillatelse, og at rettigheter og plikter knyttet til utlendingsloven § 28 da vil gjelde, inkludert retten til å klage og eventuelt domstolsbehandling. Etter departementets syn vil det ivareta retten til et effektivt rettsmiddel etter Grunnloven § 95 første ledd, jf. EMK artikkel 13 og SP artikkel 2 nr. 3.

Forslaget innebærer videre at retten til å klage heller ikke vil gjelde dersom utlendingen har fått en midlertidig oppholdstillatelse som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse på grunnlag av kollektiv beskyttelse, jf. utlendingsloven § 34 annet ledd. Dette vil først være aktuelt dersom ordningen med kollektiv beskyttelse ikke har bortfalt innen fem år, det vil si i mars 2027 for personer som er omfattet av ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina etter utlendingsforskriften § 7-5 a. Departementet bemerker at det per nå er usikkert hvordan en slik tillatelse eventuelt vil innrettes, bl.a. når det gjelder varigheten av tillatelsen. Departementet mener imidlertid at samme hensyn gjør seg gjeldende her som ved fornyelse eller forlengelse av kollektiv beskyttelse, da den nye tillatelsen også gis på grunnlag av kollektiv beskyttelse. Selv om den opprinnelige asylsøknaden bare kan stilles i bero i inntil fem år fra det tidspunktet utlendingen første gang fikk oppholdstillatelse, kan utlendingen søke om beskyttelse på nytt dersom kollektiv beskyttelse bortfaller før hen har fått permanent oppholdstillatelse.

Videre presiserer departementet at det ikke er adgang til å klage over et vedtak om avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse dersom ordningen med kollektiv beskyttelse har bortfalt. Ordningen gjelder inntil Kongen i statsråd beslutter at den skal bortfalle.

En klageadgang anses svært ressurskrevende for UDI og UNE, særlig dersom ordningen med kollektiv beskyttelse avvikles gradvis ved at flere personer som har kollektiv beskyttelse i dag ikke lenger får rett til forlengelse av tillatelsen. En gradvis avvikling innebærer potensielt at et svært stort antall berostilte asylsaker må behandles. At de samme personene i tillegg kan få behandlet en klage på avslag om forlengelse av kollektiv beskyttelse, blir en stor tilleggsoppgave for forvaltningen. Etter departementets syn er dette ikke forenlig med hensynet bak ordningen; at utlendingsforvaltningen skal kunne behandle søknader raskt og effektivt.

Departementet bemerker også at det er tvilsomt om en klageadgang har vesentlig betydning, utover å forsinke videre saksgang. Ordningen

med midlertidig kollektiv beskyttelse er ikke rettighetsbasert, men iverksettes ved behov av Kongen i statsråd, som også står svært fritt til å definere og justere ordningens omfang. En klage vil formodentlig svært sjelden kunne føre frem, annet enn i tilfeller av rene inkurier. Slike tilfeller vil formodentlig kunne repareres av UDIs mulighet til å omgjøre vedtak på eget initiativ etter forvaltningsloven § 35. Det avgjørende er uansett at utlendingens rettssikkerhet og eventuelle behov for videre opphold i Norge blir ivaretatt uavhengig av vedtaket om bortfall av midlertidig kollektiv beskyttelse.

Når adgangen til å gi kollektiv beskyttelse bortfaller – på individuelt grunnlag eller fordi hele ordningen er opphevet – eller det er gått fem år siden utlendingen første gang fikk tillatelse, kan den enkelte kreve å få asylsøknaden individuelt behandlet etter utlendingsloven § 28. Et eventuelt avslag kan påklages på ordinær måte.

Departementet mener adgangen til å få asylsøknaden gjenopptatt og eventuelt påklaget ivaretar den enkeltes rettssikkerhet når det gjelder å få behandlet sin søknad om videre opphold i Norge. Behandlingen av asylsøknaden innebærer at utlendingen får oppholdstillatelse dersom vedkommende har et beskyttelsesbehov, jf. utlendingsloven § 28, eller dersom sterke menneskelige hensyn tilsier det, jf. utlendingsloven § 38. En oppholdstillatelse etter disse bestemmelsene vil danne grunnlag for en permanent oppholdstillatelse og er slik sett mer gunstig for utlendingen enn midlertidig kollektiv beskyttelse.

Individuell behandling av asylsøknaden vil på den annen side kunne medføre avslag og plikt til å forlate Norge, noe som vil være mindre gunstig enn å beholde den midlertidige oppholdstillatelsen. At bortfall av midlertidig kollektiv beskyttelse etter omstendighetene vil være til ulempe for utlendingen, taler likevel ikke med styrke for at det bør være en klageadgang på dette i tillegg til en rett til fullverdig behandling av den underliggende asylsøknaden. Utlendingens rettssikkerhet og eventuelle beskyttelsesbehov er ivaretatt, samtidig som hensynet til effektiv saksgang – som er det primære hensynet bak ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse, styrkes ved at klageadgangen avskjæres. Departementet understreker at ordningen med kollektiv beskyttelse er ment å dekke et beskyttelsesbehov som antas å være midlertidig.

Forslaget vil berøre alle som får kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon. P.t. er ordningen iverksatt for personer fordrevet fra Ukraina, jf. utlendingsforskriften § 7-5 a, men for-

slaget vil også gjelde for potensielle fremtidige masseflyktsituasjoner, der ordningen med kollektiv beskyttelse i utlendingsloven § 34 tas i bruk.

7.2 Forslag til endring i utlendingsloven § 94 – mulig adgang til å arbeide inntil asylsøknaden er avgjort

Utlendinger som har hatt midlertidig kollektiv beskyttelse kan be om å få sin opprinnelige asylsøknad gjenopptatt og behandlet på ordinær måte, jf. utlendingsloven § 34 tredje ledd. Vedkommende er da å anse som en asylsøker. Utlendinger med kollektiv beskyttelse har imidlertid ikke gjennomført ordinært asylintervju, noe som normalt er en forutsetning for at det kan gis rett til å arbeide inntil asylsøknaden er avgjort, jf. § 94 første ledd bokstav a. Etter gjeldende rett kan det gjøres unntak fra kravet om gjennomført asylintervju dersom det er høy sannsynlighet for at søkeren vil få oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28, jf. § 94 annet ledd. Dette vil ikke nødvendigvis være tilfellet for personer som har hatt kollektiv beskyttelse og går over i asylsporet.

For å sikre tilstrekkelig fleksibilitet i regelverket, foreslår departementet en endring i utlendingsloven § 94 annet ledd. Endringen åpner for at det *kan* – dersom det er ønskelig – gis midlertidig tillatelse til utlendinger som har hatt kollektiv beskyttelse til å arbeide i påvente av at asylsøknaden blir behandlet. Konkret foreslås det at det kan gjøres unntak fra kravet om gjennomført asylintervju for denne gruppen. Det vil kunne reguleres nærmere om og i hvilken grad denne adgangen skal tas i bruk. Departementet foreslår å fastsette i § 94 fjerde ledd at Kongen i forskrift kan gi nærmere regler om unntaket.

Forslaget innebærer at utlendinger som har hatt kollektiv beskyttelse ikke automatisk mister retten til å arbeide inntil asylsøknaden er avgjort, men kan gis fortsatt arbeidstillatelse selv om asylintervju ikke er gjennomført. Det vil være aktuelt dersom utlendingen ikke får fornyet eller forlenget sin kollektive beskyttelse, eller dersom ordningen med kollektiv beskyttelse bortfaller.

Departementet mener den særskilte ordningen med kollektiv beskyttelse som ikke danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse, som er en tillatelse en utlending kan inneha i totalt fem år, taler for en unntaksadgang for denne gruppen. Det vil kunne være tale om et stort antall mennesker, og potensielt et stort antall asylsaker som skal behandles når ordningen bortfaller, noe som etter omstendighetene kan ta lang tid. Mange personer med kollektiv beskyttelse vil være i jobb, og kan-

skje ha vært i jobb i flere år. Det kan da være samfunnsøkonomisk gunstig å åpne for at disse kan beholde arbeidsforholdet mens asylsøknaden tas til behandling, heller enn at et stort antall mennesker mister muligheten for å kunne forsørge seg selv og potensielt må søke økonomisk sosialhjelp fra kommunen.

På den annen side kan det å åpne for midlertidige arbeidstillatelser i påvente av asylsaksbehandlingen føre til at flere velger å opprettholde asylsøknaden, i stedet for å vende tilbake til hjemlandet, også i en situasjon der avslagsprosenten er høy. Departementet presiserer derfor at en åpning i regelverket for midlertidig arbeidstillatelse for denne gruppen i utlendingsloven ikke nødvendigvis innebærer at slike tillatelser vil bli gitt. Etter omstendighetene vil det kunne være viktigere å unngå insentiver for å bli værende i Norge, når det endelige utfallet trolig vil være at de aller fleste må vende hjem.

Utlendinger med kollektiv beskyttelse skiller seg fra andre grupper som ikke har gjennomført asylintervju, f.eks. fordi saken er berostilt før det er gjennomført asylintervju av søkeren. Personer med midlertidig kollektiv beskyttelse gis i større grad mulighet til arbeid og midlertidig integrering i den perioden kollektiv beskyttelse gjelder. Det ligger i ordningens natur at den bare iverksettes når et ekstraordinært antall personer søker beskyttelse i Norge, og det er særskilt behov for at de midlertidig kan oppholde seg i Norge på forutsetninger som er minst mulig belastende for utlendingsforvaltningen og myndighetsapparatet for øvrig, herunder kommunene de bosettes i. De samme hensyn tilsier at overgangen til individuell asylsaksbehandling bør kunne innrettes på en fleksibel og hensiktsmessig måte, herunder ved at det er mulig å gi tillatelse til å arbeide på forenklede vilkår mens asylsøknadene tas til behandling.

Utlendingsloven § 94 er en kan-bestemmelse og gir ingen rett til en tillatelse til å arbeide mens asylsaken er til behandling, selv om vilkårene for å tillate dette er til stede. Når det gjelder utlendinger som har hatt kollektiv beskyttelse, legger departementet til grunn at også spørsmålet om tillatelse til å arbeide trolig bør avgjøres på kollektivt grunnlag. Det vil trolig være hensiktsmessig å fastsette enten at hele gruppen får mulighet til å arbeide, eller at ingen får det, slik at saksbehandlingen blir mest mulig effektiv. Kan-regelen vil gi både UDI og departementet handlingsrom til å innrette saksflyten på en hensiktsmessig måte, herunder mulig automatisering. I denne forbindelse vil departementet, i samråd med UDI og

politiet, også vurdere hvordan midlertidige tillatelser til å arbeide eventuelt bør gis for denne gruppen, og behovet for endringer i utlendingsforskriften § 17-27, der det i dag fremgår at en anmodning om tillatelse til å ta arbeid skal fremsettes for politiet.

8 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om endringer i utlendingsloven § 34 innebærer en innskrenkning av muligheten til å klage over et vedtak om avslag på fornyelse eller forlengelse av kollektiv beskyttelse. Dette vil trolig lette saksbehandlingsbyrden for utlendingsforvaltningen, særlig i en situasjon der et økende antall personer nektes fornyelse eller forlengelse.

Videre innebærer forslaget at det ikke vil være adgang til å klage over avslag på midlertidig oppholdstillatelse som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse på grunnlag av kollektiv beskyttelse. Det vil først være aktuelt dersom en utlending har hatt kollektiv beskyttelse i totalt fem år og ordningen ikke har bortfalt. Departementet bemerker at det per nå er usikkert hvordan en slik tillatelse eventuelt vil innrettes, bl.a. når det gjelder varighet på tillatelsen, og at det derfor også er usikkert hvilke økonomiske og administrative konsekvenser forslaget vil ha i denne forbindelse. Endringene vil sannsynligvis også føre til raskere saksbehandling for personer som får avslag på fornyelse eller forlengelse av kollektiv beskyttelse, ved at behandlingen av en ordinær asylsøknad kan igangsettes raskere. I saker om fornyelse eller forlengelse av kollektiv beskyttelse vil forslaget spare UDI for en del merarbeid, i tillegg til at det vil spare UNE for klagesaksbehandling. Dette vil særlig være aktuelt ved eventuelle endringer i ordningen med kollektiv beskyttelse som innebærer at svært mange ikke vil få fornyet eller forlenget tillatelsen. Det vises til nåværende situasjon med ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina, der om lag 85 000 personer har en gyldig oppholdstillatelse med grunnlag i kollektiv beskyttelse.

Dersom dagens ordning med midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina legges til grunn, er UDIs prognose for avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse i 2026 beregnet til 7 500 avslag og 300 klager. Årsverksbehovet knyttet til å saksbehandle disse klagenes er beregnet til 0,5 årsverk på kap. 490 post 1 (driftskostnader). I tillegg er det lagt til grunn en innsparing på post 22 (tolkekostnader) på 0,25 mill. kroner. Besparel-

sen utgjør totalt om lag 0,9 mill. kroner for UDI 2026. UNE anslår at ressursbruken vil være på om lag 15 000 kroner per sak. UNE presiserer at tallet er svært usikkert, og at UNE ikke har konkrete tall for ressursbruken ved klager på avslag på forlengelse av kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34.

Den foreslåtte endringen i utlendingsloven § 94, som gir personer som har hatt kollektiv beskyttelse mulighet til å arbeide mens en asylsøknad er til behandling, kan innebære at UDI får færre søknader om midlertidig arbeidstillatelse. For den enkelte asylsøker vil dette føre til at personer i arbeid kan fortsette i arbeid, uten et lengre avbrekk i påvente av asylintervju.

Endringen vil kunne bidra til å forenkle saksforløpet og lette deler av saksbehandlingsbyrden i UDI ved endringer i ordningen med kollektiv beskyttelse. At tillatelsen kan gis på kollektivt grunnlag vil forenkle saksbehandlingen og legge godt til rette for en automatisert løsning, f.eks. ved bruk av robotisert saksbehandling. Det vil spare både UDI og politiet for merarbeid, selv om utviklingen av en automatiseringsløsning vil ha en kostnad. Den totale kostnaden for utvikling, drift og vedlikehold av robotløsningen er anslått til 0,336 mill. kroner, men det knytter seg stor usikkerhet til de estimerte beløpene, da kostnadene kan påvirkes av endringer i omfang og faktisk bruk av robotløsningen.

I beregningene knyttet til saksbehandlingskapasitet er det lagt til grunn en prognose på 30 000 personer som forventes å be om gjenopptakelse av sin asylsøknad når ordningen med kollektiv beskyttelse bortfaller. Det er anslått at 15 prosent av disse er barn under 13 år og 6 prosent er voksne over 67 år. Innsparingsberegningene tar derfor utgangspunkt i at 23 700 personer får midlertidig arbeidstillatelse mens asylsaken behandles. Kostnadene per sak er beregnet til 522 kroner. Dersom sakene skulle blitt behandlet manuelt, ville dette medført behov for om lag 10 ekstra saksbehandlere og en kostnad på 12,368 mill. kroner. Gevinsten i form av spart tid innebærer dermed i hovedsak at UDI vil unngå et tilsvarende merbehov, snarere enn at det frigjøres eksisterende ressurser som kan omdisponeres.

Om lag 40 prosent av denne gruppen er i jobb i dag. Hvor mange av de øvrige 60 prosent som i dag ikke er i arbeid likevel ønsker midlertidig arbeidstillatelse mens asylsaken er til behandling, er usikkert. Det er også betydelig usikkerhet knyttet til anslagene og beregningene, ettersom analysegrunnlaget inneholder flere ukjente og usikre faktorer.

I sum vil forslagene bidra til å begrense det administrative merbehovet i en situasjon der mange får avslag på forlengelse kollektiv beskyttelse, spesielt dersom det gjøres endringer i ordningen om kollektiv beskyttelse. Det vil også bidra til at regelverket er forutsigbart og tydelig.

9 Merknader til bestemmelsene i lovforslaget

Til § 34 femte ledd

Bestemmelsen fastsetter at det ikke vil være adgang til å klage over et vedtak om kollektiv beskyttelse etter annet ledd første til fjerde punktum, ved at det gjøres unntak fra forvaltningsloven §§ 28 til 34. Dette gjelder både førstegangsvedtak etter § 34 annet ledd første punktum, forlengelser etter § 34 annet ledd tredje punktum og tillatelser som nevnt i paragrafens annet ledd fjerde punktum. Ved behandling av søknad om permanent oppholdstillatelse etter § 34 annet ledd siste punktum, jf. § 62, gjelder de ordinære saksbehandlingsreglene.

Det vises til pkt. 6.1 for en nærmere redegjørelse for forslaget.

Til § 94 annet ledd

Bestemmelsen fastsetter at det kan gjøres unntak fra kravet om gjennomført asylintervju i første

ledd bokstav a dersom søkeren har hatt kollektiv beskyttelse etter § 34. For at saksbehandlingen skal være mest mulig effektiv, er det trolig hensiktsmessig å fastsette at enten hele gruppen får mulighet til å arbeide eller at ingen får det.

Det vises til pkt. 6.2 for en nærmere redegjørelse for forslaget.

Til § 94 fjerde ledd

Bestemmelsen fastsetter at Kongen i forskrift kan gi nærmere regler om unntak fra kravet om gjennomført asylintervju etter annet ledd. Det kan blant annet fastsettes i forskrift om unntak fra kravet om gjennomført asylintervju skal gis etter søknad eller kollektivt for hele gruppen. Den nærmere vurderingen må tas utfra den konkrete situasjonen, der det blant annet kan ses hen til antallet som har hatt kollektiv beskyttelse.

Det vises til pkt. 6.2 for en nærmere redegjørelse for forslaget.

Justis- og beredskapsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i utlendingsloven (saksbehandlingsregler for kollektiv beskyttelse).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i utlendingsloven (saksbehandlingsregler for kollektiv beskyttelse) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i utlendingsloven (saksbehandlingsregler for kollektiv beskyttelse)

I

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 34 femte ledd skal lyde:

Forvaltningsloven §§ 28 til 34 om klage gjelder ikke for tillatelser etter annet ledd første til fjerde punktum.

Nåværende femte ledd blir sjette ledd.

§ 94 annet ledd skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra kravet om gjennomført asylintervju i første ledd bokstav a dersom det er høy sannsynlighet for at søkeren vil få opp-

holdstillatelse etter § 28 eller dersom søkeren har hatt kollektiv beskyttelse etter § 34.

§ 94 fjerde ledd skal lyde:

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om varigheten av tillatelser til å ta arbeid etter første ledd, *om unntak etter annet ledd* og om tillatelser etter at det foreligger et avslag på søknaden i første instans.

II

1. Loven trer i kraft fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.
2. Kongen kan gi nærmere overgangsregler.
